

afgiftekantoor
2200 Herentals 1
P 409301
Wettelijk Depot B.D.54.073

België - Belgique
PB
2200 Herentals 1
BC 9428

maandelijks clubtijdschrift

113

mei 2014

verantwoordelijke uitgever
Postbus 105 – 2200 Herentals

Numismatica Herentals EGMP
redactie : Rudy Dillen

Bestuur

Rudy Dillen	voorzitter - secretaris - redacteur 0471-329179	rudy.dillen@telenet.be
Ingrid Verboven	penningmeester - schatbewaarder 0476-892420	ingrid.verboven3@telenet.be
Koen De Pooter	veilingmeester - standhouders 0473-556266	koen.de.pooter@telenet.be
Frank Lippens	webmaster - veilingroeper 0475-552400	frank.lippens1@skynet.be
Herwig Helsen	bibliothecaris 0479-208820	herwig.helsen1@telenet.be

Erelid : **Roger van Nuffel** – Herentalse Schepen van Cultuur 2001-2006

adres	Numismatica – Postbus 105 – 2200 Herentals	
rekeningnummer	BE43 0014 2061 3601	GEBABEBB
lidgelden	12 €	lidmaatschap Numismatica Herentals EGMP (18 € voor leden in het buitenland)
	8 €	lokaal lidmaatschap Numismatica Herentals enkel voor leden van andere EGMP-afdelingen (11 € voor leden in het buitenland)
	1 €	éénmalig daglidmaatschap voor nieuwe bezoekers
gratis toegang	voor -16 jaar, vergezeld van een volwassen lid	
aangesloten bij	het E.G.M.P. - Koninklijke Vereniging de Herentalse Cultuurraad	
website	www.numismatica-herentals.be	

maandelijks clubactiviteit op de 2e zondag van de maand, 8.30–12 u
Parochiezaal St-Antonius - Capucijnenstraat 7, 2200 Herentals

zondag 11 mei 2014 8 juni - 13 juli - 10 aug - 14 sept - 12 okt

op de cover Met deze 20 frank behaalde de Antwerpse graveur Alphonse Mauquoy de 2^e plaats in de ontwerpwedstrijd in 1934 ingericht door de Koninklijke Munt van België. Winnaar Marcel Rau mocht toen de ontwerpen leveren voor de nieuwe zilveren 20 fr van Leopold III. Deze medaillon (43cm) maakt deel van de tentoonstelling COINARTXL die nog meer nooit-geziene items voor de bezoeker in petto heeft !

(zie artikel)

Tentoonstelling

Clubnieuws

Bij een aanhoudende schaarste werden er in de grote steden weldadigheidspenningen geslagen waarmee de noodlijdenden onderstand en steun konden bekomen. Met zijn tentoonstelling presenteert Jacques Priem een mooie reeks 'Gentse Ar-menpenningen'. Een infobundeltje ligt weer klaar!

10 jaar Numismatica Herentals gaat niet onopgemerkt voorbij !

In mei-2004 ging Numismatica Herentals officieel van start met een eerste clubactiviteit in de toenmalige *Den Brasseur*. Zo vieren we deze maand het 10-jarig bestaan van de vereniging met een hele reeks activiteiten en produkten, we zetten ze hieronder even op een rijtje :

- zo 11 mei : 3e ledenfeest met alpaca-tapschietpenning, Boskantien
- za 31 mei : Algemene Vergadering EGMP, Hotel Karmel
- 7 mei-8 juni : grote tentoonstelling CoinArtXL, Lakenhal
- Poorter-medaille-op-naam : voor elk lid met 10 jaar aansluiting
- artistieke Almanak-2015 : te koop aangeboden op de tentoonstelling
- herinneringspenning CoinArtXL, te koop in de Lakenhal

Hopelijk vind je hiertussen je gading ! Voor meer bijzonderheden, lees de artikels verder in dit tijdschrift !

Nieuw in onze bib !

- Belgium's Monetary History of the Great War 14-18 - Alain Debelder.
- Sint-Martinus in de Numismatiek, deel II - Pierre Paul Schraepen, 1986
- Een 18e-eeuwse muntschat uit Asse (Vlaams-Brabant) - Agilas, 2013.
- Monnaies Féodales de France, 4 delen - Faustin Poey D'Avant, 1975.
- Britain's First Coins - Elizabeth Cottam & Chris Rudd, 2013.
- La numismatique, Art de la monnaie - Eric Sellier (C.G.F.), 1989.

Zoekertje Jacques Priem wil graag zijn reeks Numismatica Herentals-clubtijdschriften volledig krijgen. Het ontbreekt hem nog aan nrs 3 & 12. Wie kan hem hierbij helpen ? Contacteer Jacques tijdens de clubactiviteit of met een mailtje : jacquespriem1@skynet.be. Alvast dank !

Proficiat **Leon & Mia**
met jullie *Gouden Bruiloft*

- 11.15u **Trekking van de jeugdombola** gratis lootje voor -16 jaar
munt + bankbiljet + boek voor elke aanwezige jongere
- 11.20u **Uitloten van 2 gratis deelnemingen aan de A.V. - EGMP**
- 11.25u **Aanwezigheidstombola** gratis voor alle aangesloten leden

- * zilveren 100 schilling, 50 jaar schilling - Oostenrijk 1975
- * zilveren dollar, Regina Centennial - Canada 1982
- * zilveren 100 frank, groothertog Jan - G.H. Luxemburg 1964
- zilveren 10 gulden, 50 jaar Marshallplan - Nederland 1997

- 11.30u **Trekking lootjestombola** 1 € = 1 lootje 5 € = 6 lootjes

- * gouden 20 lire, Umberto I - Italië 1882
- * zilveren penning, Tomas G. Masaryk - Tsjechoslovakije 1935
- zilveren 5 francs, Louis Philippe I - Frankrijk 1846
- zilveren 5 frank, Leopold II - België 1868
- zilveren 10 gulden, Nederland Herrijst - Holland 1970
- zilveren 5 ecu, Keizer Karel - België 1987
- * zilveren dollar, 100 jaar Nationale Parken - Canada 1985
- zilveren 5 kroner, 100 jaar Parlement - Zweden 1966

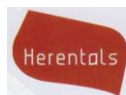
met telkens een lekkere fles Solatio Rouge, Pays D'Oc - Frankrijk 2012

- 11.35 u **start van de clubveiling** tijdig uw biednummer afhalen

TENTOONSTELLING COINARTXL 10 JAAR NUMISMATICA HERENTALS

ELKE DAG 10-17u
INKOM GRATIS
LAKENHAL

17MEI-8JUNI 2014

86 leden ontvangen de medaille *POORTER* 10 jaar lidmaatschap

Jennie Andries (Hever/Schipl.)
Arthur Baeten (Herenthout)
Alfons Baeyens (Willebroek)
Louis Beullens (Nijlen)
Willy Boeckx (Olen)
Henri Bollen (Hamont-Achel)
Lodewijk Brabants (Herentals)
Jan Buersens (Herentals)
Fernand Caers (Meerhout)
Marijs Campforts (Lichtaart)
Robert De Ceuster (Diest)
Louis De Hert (Lier)
Koen De Pooter (Geel)
Alain De Wachter (Olen)
Koen De Wolf (Linden)
Rudy Dillen (Herentals)
Sonja Dillen (Lichtaart)
August Eyckmans (Westerlo)
Ludo Eysermans (Vosselaar)
René Feyaerts (Tremelo)
Frans Francken (Kapellen)
Joris Frederickx (Vosselaar)
Marc Gijs (Retie)
Marc Goris (Oud-Turnhout)
Werner Grosemans (Hasselt)
Frans Henderickx (Vorselaar)
René Hubert (Stabroek)
May Huybrechts (Grobbendonk)
Walter Huysmans (Turnhout)
André Indeherberge (Zonhoven)
Paul Jacobs (Grobbendonk)
Michel Jansen (Grobbendonk)
Peter Jansen (Grobbendonk)
Johan Laevers (Bekkevoort)
Rik Langewouters (Herentals)
Ad Lansen (IJsselstein-NL)
Frans Leppens (Mol)
August Luyten (Turnhout)

Dennis Maerschalc (Geel)
Dirk Maes (Herentals)
Jos Mariën (Westerlo)
Angèle Mertens (Herentals)
Patrick Moonen (Dessel)
Michèle Niessen (Paal)
Monique Nuyts (Paal)
Alfons Ooms (Kasterlee)
Dirk Ooms (Erps-Kwerps)
Hieronymus Oris (Geel)
Patrick Pasmans (Diest)
Eddy Pauwels (Mol)
Vic Peinen (Kasterlee)
Roger Perck (Hever/Schiplaken)
Leon Philippe (Neerpelt)
Roger Philippot (Kampenhout)
Johan Piedfort (Herentals)
Leon Plas (Lichtaart)
Vic Schoonejans (Geel)
Paul Segers (Turnhout)
Raymond Smolders (Herentals)
Martin Spoormans (Arendonk)
Luc Suys (Meise)
Huguette Taymans (Gent)
Johan Torfs (Lubbeek)
Vlado Tuzanskyi (Herentals)
Hendrik V Caelenberghe (Wilrijk)

Jan Van den Bergh (Herentals)
François Vandeweyer (Herentals)
Jan Van Gompel (Olen)
Raf Van Gompel (Olen)
Hendrik Van Hauwe (Nijlen)
Jef Van Hemelen (Oevel)
Jef Van Hoeck (Vosselaar)
Corneel Van Leemput (Mechelen)
Roger Van Nuffel (Tenerife-S)
André Van Roy (Kapellen)
Juliaan Van Stappen (Stekene)

Leon Vantomme (Merksem)
Leopold Verbist (St-Kat-Waver)
Gert Verboven (Herentals)
Guy Verboven (Herenthout)
Geert Verlinden (Herselt)
Luc Vermynen (Herentals)
Jos Verwimp (Herentals)
Susanne Verwimp (Herentals)
Wolfgang Waldmin (Wuppertal)
Willy Wuyts (Rotselaar)

21 leden ontvangen de medaille *BRIGAND* 5 jaar lidmaatschap

Aloïs Aerts (Westerlo)
Eddy Broeckx (Westerlo)
Hilde Celis (Herentals)
Johan Colpa (Schiedam-NL)
Gilbert De Doncker (Beerse)
Paul Dockx (Pulderbos)
Ron Fierst van Wijnandsbergen
Jules Geerinckx (Herentals)
Jacky Hendrickx (Hasselt)
Paul Huybrechts (Herent)
Lodewijk Janssens (Meerle)
Emile Kennes (Scherpenheuvel)
Sam Laevers (Bekkevoort)
Hubert Lenaers (Brasschaat)
Tony Saenen (Schilde)

Frank Timmermann (Hamburg)
Willem Van Alsenoy (Antwerpen)
Joost Van Der Have (Beveren-Waas)
Pieter Van Kelst (Bonheiden)
Bart Van Kerckhoven (Scherpenh.)
Marijn Van Zundert (Kapellen)

Bovenstaande leden kunnen vanaf 11 mei hun medaille-op-naam persoonlijk komen afhalen aan de bestuurstafel. PROFICIAT !!

Van volgende leden ligt hun Brigand-medaille nog beschikbaar :
Marcel Augustijns, Frans Bellon, Gerard Bongaers, Guy Bossijns, Georges Celis, Ronald Celis, Ludo Eysermans, Cornelius Evens, Roger Geboers, Bryan Goossens, Nikolas-Alexander Goossens, Ronny Jansen, Freddy Kuijpers, Paul Leysen, Diederd Loysch, Roy Mc Gregor, Koenraad Rogiers, Yves Scius, Hendrik Van Herck, Roger Van Nuffel, Louis Van Rooy.

Gabriel Bourgart en de POORTER-medaille

'Gabriel, kun jij een medaille maken met de Herentalse stadspoorten als thema, voor onze leden met 10-jaar lidmaatschap? Niet zoals ze er nu verbouwd en gerestaureerd bijstaan, maar zoals ze er (waarschijnlijk) in de middeleeuwen hebben uitgezien! Toen Numismatica op zoek was naar een opvolger voor zijn Brigand-medaille (5j) luidde zo ongeveer de vraag in 2012 aan Gabriel Bourgart, Gabby voor zijn vrienden, een graveur uit de Herentalse deelgemeente Noorderwijk.

Gabriel Bourgart (°1945, Lutherstadt Wittenberg-D) startte op 15-jarige leeftijd zijn graveursopleiding voor hand- en machinegravures te Hannover (D). Na 4 jaar behaalde hij er in 1964 zijn diploma als 'gezelle'. Nadien volgde een korte carrière als diamantzetter. Hij werkte nadien vele jaren als graveur in het Antwerpse, bij de firma Delmotte. Op vraag van zijn 'patron' stelde hij in Parijs (1969) het eigen kunstwerk 'Les Bourgeois', een handgravure (bas-reliëf in RVS 8x12cm), op de 'Exposition des Graveurs' tentoon, waar hij internationale waardering kreeg.

Als jonge graveur vond hij ook in Thessaloniki (GR) enige tijd werk in de juwelenbranche. Sinds zijn pensioen pendelt hij af en toe naar Pretoria waar hij jonge graveurs helpt in hun opleiding bij het maken van matrijzen voor de Zuid-Afrikaanse firma *Metal Badge and Button* die o.a. marathonmedailles voor wedstrijden over de ganse wereld maakt en de laatste jaren ook de officiële medaille voor de 'Tour de France'.

'Hertalse Poorten' Voor het ontwerp van deze medaille (70mm) raadpleegde Gabriel oude etsen, schilderijen en tekeningen. Omdat Herentals nog 2 stadspoorten bezit stond hij erop om ze allebei af te beelden: de Bovenpoort, rond 1389 en de Zandpoort rond 1402. De linksonder afgebeelde wortel ('pee') verwijst naar de bijnaam van de Herentalsenaren: *peestekers*.

De medaille werd vervaardigd, met de hulp van Tony, bij Mauquoy Medal Cy. te Grobbendonk. Oplage in 2014: 86 ex. in alpaca en 2 ex. in zilver.

Algemene Vergadering EGMP te Herentals, za 31 mei 2014.

T.g.v. haar 10-jarig bestaan organiseert Numismatica Herentals dit jaar de Algemene Vergadering van het EGMP. Deze gaat door in Hotel Karmel, Grote Markt 39 Herentals, op zaterdag 31 mei 2014.

Het programma:

vanaf 9.20u ontvangst met koffie-thee-sapje en versnapering, lounge
10.00-11.30u statutaire vergadering in de Kapittelzaal, zie Muntklapper
11.30-12.30u lezing Agilas : *De 18-eeuwse zilveren muntschat van Asse*
12.30-13.00u receptie met glaasje schuimwijn en hapjes, binnentuin
13.00-15.00u diner met keuzemenu in de Kapel, muziek: *La Vocé*
15.00-17.00u stadswandeling: Begijnhof-vesten-Stadspoort-Lakenhal
17.00-18.00u bezoek aan de tentoonstelling CoinArtXL in Lakenhal,
gevolgd door een afsluitende drink, aangeboden door Numismatica.

Keuzemenu aan 40 € pp:

voorgerecht rundercarpaccio met ruccola en parmezaan
hoofdgerecht of- gebakken zeewolffilet met ragôut van Hertalse
asperges en hertoginne aardappelen
of- kalfstournedos, lichtgerookt op hooi met ragôut van
Hertalse asperges, jus en kroketten
dessert plattekaastaartje met Belgische aardbeien en koffie
Een keuze van witte/rode wijn, waters op tafel, inbegrepen.

Om deel te nemen aan het diner (+ontvangst, +receptie) volstaat het 40 € pp. over te maken op de clubrekening van Numismatica - Postbus 105, B-2200 Herentals, BE43 0014 2061 3601 (GEBABEBB) met vermelding van het aantal personen en de keuze van vis of vlees.

De inschrijvingen worden afgesloten op 20 mei 2014.

Alle EGMP-leden ontvangen, op vertoon van hun lidkaart, de gratis aanwezigheidspenning (30mm).

Dit jaar loten we er 2 EGMP-leden, aangesloten bij Numismatica Herentals, uit om deze feestdag gratis mee te maken. Op de clubactiviteit van 13 mei kunt u uw deelnamestrook indienen in onze rode box, om 11.15u loten we er 2 gelukkigen uit. Zoals gewoonlijk betaal je de 40 €, voor zover deze nog niet is gestort op de EGMP-rekening, het bedrag krijg je dan terug bij je aanwezigheid op de Algemene Vergadering.

Opgelet : Op de Grote Markt, achter 't Hof en op het Kerkplein is het betalend parkeren. Best laat je de wagen (gratis) achter op de binnenring.

Naam:

.....

Postnr. .... woonplaats .....

Keuze hoofdgerecht :   VIS / VLEES

Ik wens gratis deel te nemen aan de A.V.-EGMP te Herentals op 31 mei 2014. Als ik wordt uitgeloot betaal ik de 40 €, voor zover ik dit nog niet heb gestort op de EGMP-rekening en ik krijg dit bedrag terug bij mijn aanwezigheid in Hotel Karmel.

Deponneer deze strook, tijdens de clubactiviteit van 11 mei, vóór 11u, in de rode box op onze bestuurstafel !

HOTEL
Karmeliet
++++

Hotel Karmeliet
Grote markt 39
014 286020
www.hotelkamer.be

Karmelitessenklooster
modern hotelcomplex
27 viersterren kamers
seminarie- & feestzalen

Lezing Een 18e-eeuwse muntschat uit Asse (Vlaams-Brabant)

De lezing gaat over de ontdekking van één van de grootste 18e-eeuwse zilverschatten uit België en wordt gegeven door Kristine Magerman, wetenschappelijk medewerkster Onderzoekseenheid Archeologie KU Leuven en Agilas.

In 2003 ontdekte een landbouwer bij verbouwingen aan zijn huis een zilverschat die bestond uit 611 18e-eeuwse munten, verdeeld over 2 aardewerken potten. Pas in 2011 werd Agilas, de plaatselijke archeologische vereniging, door een gelukkige samenloop van omstandigheden op de hoogte gebracht van deze bijzondere vondst.

Gedurende de voorbije 8 jaar werden de munten in goede omstandigheden bewaard door de eigenaar. Deze persoon, die liever anoniem wenst te blijven, verleende zijn medewerking aan het wetenschappelijk onderzoek van de schat door de munten in bruikleen te geven. Het Koninklijk Penningkabinet te Brussel vertrouwde de studie van de schat toe aan Kristine Magerman en Steven Saerens van Agilas vzw.

De numismatische studie, aangevuld met archeologisch, historisch en archivalisch onderzoek bracht heel wat interessante gegevens over deze muntschat en zijn oorspronkelijke eigenaar aan het licht. De schat, die ook 200 jaar geleden een enorm kapitaal vertegenwoordigde, werd tussen 1794 en 1800 om nog onbekende redenen aan de aarde toevertrouwd. Het wetenschappelijk belang van deze 3e grootste zilverschat uit de 18e eeuw in België mag dan ook niet onderschat worden.

Lodewijk XV, ecu met ajustagesporen, geslagen te Pau 1771, munt 12.

Deze tentoonstelling wijkt af van de traditionele opstelling van munten-in-de-kast. De originele invalshoek van CoinArtXI is deze van artistieke uitvergrotingen in diverse materialen: foto's op canvas in groot formaat, houtsnijwerken, metalen medaillons en plaketten, muntportretten in gebakken klei, zelfs eentje op schildersdoek. Het originele numismatische stuk, waarvan het kunstwerk is afgeleid, is ook steeds aanwezig met de bijhorende duiding. De opstelling zal menig bezoeker verrassen. In totaal zullen een 40-tal zeldzame munten, medailles en biljetten worden geëxposeerd, tevens enkele nooit-geziene werken van Alphonse Mauquoy.

Voor deze unieke samenstelling zocht en vond Numismatica Herentals enthousiaste partners bij verschillende verenigingen en instanties:

- Fotoclub Anthony, Herentals anthonyfotoclub.be
- Houtsnijders van Millegem, Mol houtsnijders.be
- Stedelijke Academie voor Beeldende Kunst, Herentals herentals.be
- Mauquoy Medal Company, Grobbendonk mauquoy.com
- Koninklijke Apothekersvereniging Antwerpen kava.be
- Cultuurcentrum 't Schaliken, Herentals schaliken.be

De tentoonstelling loopt van zaterdag 17 mei t.e.m. zondag 8 juni 2014, is elke dag open van 10-17u (uitgezonderd zondag 18 mei, open van 13-17u), de toegang is gratis. Lakenhal, Grote Markt, Herentals (ingang langs Belfort-kant).

In plaats van een tentoonstellingscatalogus uit te brengen, die onvermijdelijk na 2 dagen toch in de boekenkast verzeild om nimmer meer bekeken te worden ..., hebben we geopteerd om met de 12 beste foto's van de tentoonstelling een Almanak voor 2015 samen te stellen. Zo'n artistieke wandkalender kan dan een gans jaar, op een nuttige manier, uw favoriete muur sieren, denken wij dan ...

Deze Almanak-2015 in groot formaat (42 x 34 cm) wordt gedurende de ganse looptijd van de tentoonstelling CoinArtXL (17 mei - 8 juni) te koop aangeboden aan 15 €/stuk, met een promotie van 10 + 1.

Met dank aan Wilfried en Bennie van de Herentalse Fotoclub Anthony, voor het maken en bewerken van de foto's.

Herinneringspenning CoinArtXL 20 Fr 1934 van Alphonse Mauquoy

Omdat de creatie van Alphonse Mauquoy op de 2^e plaats eindigde in de ontwerpwedstrijd van 1934 heeft het dus nooit de persen van de Koninklijke Munt gehaald. Jammer, vonden wij ... en ook de firma Mauquoy ! T.g.v. het 10-jarig bestaan van Numismatica Herentals en de tentoonstelling, waar trouwens heel wat werken van A. Mauquoy zullen te zien zijn, werd beslist om 80 jaar na datum het ontwerp uit te werken in de vorm van een penning (35mm). Oplage: 50 ex. in alpaca (10€) en 6 ex. in zilver (45€). Te verkrijgen tijdens de tentoonstelling, zolang de voorraad strekt.

Oplossing muntenpuzzel

penning werelderfgoed

Tijdens de vorige clubactiviteit van 13 april vonden we 30 invulstrookjes voor onze muntenpuzzel. Alle 30 deelnemers hadden het sleutelwoord gevonden : **BRUSSEL**. Voor de schiftingsvraag moest het gewicht geraden worden van de mijnwerkerslamp die stond opgesteld, deze woog exact **1,852 kg**. Walter Mertens (Herentals) benaderde op 63g na het te raden gewicht en kreeg van Leopold Verbist de prijsmunt overhandigd. Dank aan alle deelnemers, Proficiat Walter !

Vragen

1. Wat toont de voorzijde?

Antwoorden
een mijnwerker

2. Bij welke gelegenheid werd deze gravure gemaakt?

een wedstrijd voor het ontwerp van de 50 en 20 ct in 1948

3. Wie is de graveur van de voorzijde?

Armand Bonnetain

4. Wat was de aanleiding voor de uitgifte van deze penning?

erkenning werelderfgoed van de Waalse mijnsites in 2012

5. Wat toont de keerzijde?

logo Werelderfgoed van de UNESCO

6. Wanneer werd deze penning uitgegeven in een euro-muntenset? **2013**

7. Wie is de ontwerper van de keerzijde?

de Belg Michel Olyff

muntenpuzzel-architect Leopold Verbist feliciteert Walter Mertens

Werelderfgoed van de UNESCO

In de periode 2005-2013 werden door de Koninklijke Munt van België 9 eurosets uitgegeven, telkens met een herdenkingspenning, en als thema werelderfgoed in België erkend door de UNESCO. Deze waren:

- 2005 de Grote Markt van Brussel
- 2006 de Vlaamse begijnhoven
- 2007 de scheepsliften van het Centrumkanaal
- 2008 de belforten
- 2009 de kathedraal van Doornik
- 2010 de historische binnenstad van Brugge
- 2011 de vuursteenmijnen van Spiennes
- 2012 het Museum Plantin-Moretus
- 2013 de grote mijnsites van Wallonië

Merk op dat er in deze lijst twee Belgische werelderfgoedsites ontbreken, die niet onmiddellijk gepland zijn voor een euroset:

- de herenhuizen van de Art-Nouveau architect Victor Horta te Brussel: Hotel Tassel, Hotel Solvay, Hotel van Eetvelde, woning en atelier van Horta (Hortamuseum)
- het Stocletpaleis te Sint-Pieters-Woluwe

De UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) of 'Organisatie der Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur' is een gespecialiseerde organisatie van de VN (Verenigde Naties) met als missie het bijdragen aan de vredesopbouw, armoedebestrijding, duurzame ontwikkeling en interculturele dialoog door onderwijs, wetenschap, cultuur en communicatie. De UNESCO is opgericht op 16 november 1945 en haar hoofdkantoor staat in Parijs.

Werelderfgoed is cultureel en natuurlijk erfgoed dat wordt beschouwd als onvervangbaar, uniek en eigendom van de hele wereld, en waarvan het van groot belang wordt geacht om het te behouden. Alleen erfgoed ingeschreven op de Werelderfgoedlijst van UNESCO mag deze titel dragen. De lijst wordt jaarlijks samengesteld door de Commissie voor

het Werelderfgoed, die bestaat uit vertegenwoordigers van 21 wisselende landen.

De directe aanleiding voor het opstellen van een werelderfgoedlijst door de UNESCO was de bouw van de Aswandam in Egypte in 1959. Hierdoor kwam een vallei onder water te staan met daarin de ruim 3000 jaar oude tempels van Aboe Simbel. De UNESCO lanceerde daarop een wereldwijde reddingsactie. De bedreigde tempels werden zorgvuldig gedemonteerd, naar een hogere locatie gebracht en daar stuk voor stuk weer opgebouwd. De kosten van dit project bedroegen zo'n 80 miljoen US dollar, waarvan 40 miljoen werd gedoneerd door 50 verschillende landen. Deze actie werd wereldwijd als een groot succes beschouwd.

De Verenigde Staten stonden aan de basis van het idee om behoud van culturele monumenten te combineren met natuurbehoud: een conferentie in 1965 riep op tot het instellen van een World Heritage Trust. De plannen werden in 1972 gepresenteerd op een VN-conferentie in Stockholm waar de overeenkomst voor het werelderfgoed werd gesloten.

De belangrijkste mijnsites van Wallonië

De Commissie voor het Werelderfgoed van de UNESCO erkende tijdens haar 36ste sessie op 1 juli 2012 vier Belgische mijnsites als cultureel werelderfgoed. Zij worden beschouwd als de best bewaarde 19de- en 20ste-eeuwse steenkoolmijnsites van het land. Het Waalse steenkoolbekken wordt ook erkend omwille van het feit dat het een van de oudste en meest emblematische is van de Industriële Revolutie in Europa. De vier sites die deel uitmaken van het werelderfgoed zijn:

- Le Grand-Hornu (nabij Bergen): een steenkoolmijn en een mijn dorp ontworpen door architect Bruno Renard in de eerste helft van de 19de eeuw;
- Le Bois du Cazier (nabij Charleroi): de grote mijnen, gekend van de mijnramp van Marcinelle, de grootste Belgische mijnramp;
- Bois-du-Luc (nabij La Louvière): een site waar niet enkel de mijn, maar ook het aangrenzende mijn dorp, gebouwd tussen 1838 en 1909, intact bewaard is gebleven en gerestaureerd. Bois-du-Luc omvat ook een van de oudste Europese mijnen van het einde van de 17de eeuw;
- Hazard, met de steenkoolmijn van Blegny (nabij Wezet en Luik).

Armand Bonnetain

Armand Bonnetain was een Belgische sculpteur, medailleur en graveur geboren te Brussel in 1883 en er overleden in 1973. Hij ontwierp reeds de Belgische munten van 2 F, 1 F en 50 ct van 1922, de 10 F van 1930

en de 20 F van 1931 evenals munten voor Belgisch Congo, Luxemburg en het Baskenland.

Proefslag van een 20 ct 1948 van Armand Bonnetain, brons Ø 19 mm

In 1947 verzocht de Koninklijke Munt de kunstenaars Marcel Rau en Armand Bonnetain om ontwerpen te maken voor nieuwe naoorlogse munten. Het thema was de industrie (een mijnwerker) voor de 20 en 50 ct, de landbouw (een maaister) voor de 1 en 5 frank, en de handel (Mercurius) voor de 20 en 50 F. Beiden maakten ontwerpen maar deze van Marcel Rau werden verkozen. De mijnwerker van Bonnetain werd terug van stal gehaald voor deze werelderfgoedpenning.

Michel Olyff

Michel Olyff werd geboren te Antwerpen in 1927 als zoon van mijnningenieur Hubert Olyff en Claire De Vigne. Zijn carrière startte in de periode tussen 1949 en 1952 wanneer hij samen met Olivier Strebelle, Pierre Alechinsky en Reinhoud 'Les Ateliers du Marais' stichtte te Brussel. Hij is als grafisch designer gespecialiseerd in logo's, affiches, tekeningen, schilderijen, boeken, lino- en houtsnedes, litho's en letters. In 1978 ontwierp hij op vraag van de UNESCO het logo voor het 'Werelderfgoed van de UNESCO'.

Bibliografie

Wikipedia, *Belangrijkste mijnsites van Wallonië*,

http://nl.wikipedia.org/wiki/Belangrijkste_mijnsites_van_Wallonië

Wikipedia, *Werelderfgoed*, <http://nl.wikipedia.org/wiki/Werelderfgoed>

Een beeld als beeltenis, Michel Olyff,

http://www.visionandfactory.com/data/media/Michel_Olyff.pdf

Didier Vanoverbeek & Luc Vandamme, *De munten van de hand van Armand Bonnetain*, EGMP-jaarboek 2009 blz 177.

Didier Vanoverbeek, *13 De na-oorlogse hervorming van de metaalgeldomloop*, in: *De Belgische Frank 1832-2002, Encyclopedie van de Belgische staatsbetaalmiddelen*, deel 2, blz 9.5.13.

1	-	16	10.00	31	1.75	46	1.50	61	1.00
2	2.25	17	3.75	32	-	47	1.00	62	-
3	-	18	-	33	5.00	48	1.00	63	1.00
4	20.00	19	1.00	34	13.00	49	1.00	64	1.00
5	-	20	22.00	35	1.75	50	-	65	1.75
6	19.00	21	-	36	4.25	51	3.25	66	-
7	10.00	22	4.00	37	10.00	52	5.00	67	-
8	7.00	23	-	38	2.00	53	-	68	1.00
9	2.75	24	-	39	1.00	54	4.00	69	1.00
10	5.50	25	8.00	40	2.00	55	4.00	70	1.00
11	3.50	26	9.00	41	2.50	56	1.00	71	-
12	6.50	27	5.00	42	1.00	57	4.00	72	-
13	5.00	28	1.00	43	1.75	58	1.00	73	1.00
14	6.50	29	1.75	44	1.00	59	1.00	74	2.00
15	26.00	30	5.50	45	1.00	60	5.00	75	4.50

Veilingmodaliteiten

- elk lid kan loten binnenbrengen bij Koen, de clubveilingmeester.
- deze loten moeten vergezeld zijn van een lijst in 2-voud, met naam van de inbrenger, een beschrijving van de loten en hun inzetprijs, deze lijsten worden samen gecontroleerd en afgetekend. Deze formulieren zijn te bekomen aan onze bestuurstafel, ze kunnen tevens gedownload worden van de clubwebsite : www.numismatica-herentals.be/veiling
- elke bidder haalt tijdig vóór de veiling een biednummer af aan de tafel.
- door dit nummer op te steken zal het bod automatisch verhogen, het lot wordt toegekend aan de hoogste bidder.
- het bod wordt verhoogd als volgt : **1-5 €** : +25 cent

5-10 € : +50 cent

10-50 € : +1 euro

50-100 € : +2 euro

+ 100 € : +5 euro

- na afloop van de veiling, en na contante betaling, kunnen de kopers hun loten in ontvangst komen nemen.
- onmiddellijk hierna wordt afgerekend met de inbrengers
- de veilingkosten: 5 % voor de koper, 5 % voor verkoper
- bij gouden munten wordt geen opgeld gerekend.
- niet-verkochte loten worden gratis teruggegeven.

Veel succes !

2

3

4

16

nr	land	munt		kw	mat	inzet	
1	Rome	Marcus Aurelius	sestertius – RIC 923 (R)	165-166	ZG	AE	10.00
2		Philippus II	antoninianus – Principi Iuvent	244-249	ZF	Ag	10.00
3		Crispus	AE4 – VOT X	316-326	F/ZF	Ag	2.50
4	Primitief	Katanga kruis	+ - 475 gr		ZF	AE	25.00
5	Brabant	Joseph II	oord - Brussel	1789	F	Cu	1.00
6		Brabantse Omwenteling	– dubbel oord	1790	F	Cu	1.00
7	Vlaanderen	Philips De Goede	dubbele mijt – Gent/Brugge	ZD	F	Cu	15.00
8	Luik	lot van 4 x 1 oord			div	Cu	1.00
9	België	Leopold I	5 centimes	1833	F	Cu	1.00
10		Leopold I	20 centimes	1861	ZF+	CuNi	5.00
11		Leopold II	50 centimes	1886 FR	F/ZF	Ag	5.00
12		Albert I	50 centimen	1912 VL	Pr	Ag	2.50
13		Albert I	20 frank - 4 Belgas positie B	1932 VL	ZF	Ni	15.00
14	Angola	Republiek	50 centavo	1923	ZF	Ni	2.00
15	Denemarken	Christian IX	2 öre	1891	ZF	Cu	1.00
16	Frankrijk	Henri III	douzain aux croissants - B	1551	ZF	Ag	45.00
17		Louis XII	douzain de Dauphin	ZD	F	Ag	20.00
18		Republiek	1/2 franc - Napoleon	1812 A	ZF	Ag	20.00
19		Republiek	1 franc	1916	ZF	Ag	2.00
20		Republiek	2 x 25 centimes	1928 + 1937	ZF	CuNi	1.00
21	Gr.-Brittan.	George III	1 penny	1797	F	Cu	1.00
22	Griekenland	Republiek	10 lepta	1869	ZF	Cu	1.00
23	Guinea	Republiek	5 francs 1959 + 25 francs 1962		F/ZF	div	1.00
24	Hongarije	Republiek	1 korona	1915	Pr	Ag	2.00
25	Italië	Republiek	5 lire	1876 R	ZF	Ag	20.00
26		Vatikaanstad	100 lire 1955 + 3 munten		div	div	2.00
27	Spanje	Republiek	40 cent	1866	F/ZF	Ag	3.00
28		Republiek	5 cent. 1870 + 1879, 10 cent 1870		ZF	Cu	3.00
29	Thailand	Republiek	porcelein token		ZF	-	2.00
30		Republiek	porcelein token		ZF	-	2.00
31	Turkije	Republiek	7.500.000 lira	2002	FDC	Ag	15.00
32	Zweden	Republiek	1 daler	1718	F	Cu	2.00
33	Congo	lot van 3 munten:	1 + 5 + 20 makuta		div	div	1.00

17

18

29

31

nr	item	beschrijving		kwal	mat	inzet
34	loten	Frankrijk : 20 munten		div	div	8.00
35		Noorwegen : 8 munten	1911 - 1949	div	div	3.00
36		Somalië : 4 munten, gekleurde afbeelding wilde dieren	2013	FDC	CuNi	30.00
37	Fiji	setje van 4 munten, afbeelding dieren	2012	FDC	div	3.00
38	divers	zegel – te determineren		Pr	Fe	5.00
39	penningen	Liberia - 10 dollars (uitgifte n.a.v. Vatican euro coins)	2002	FDC	Ni	1.00
40		Hongarije – 2 telefoonpenningen		ZF	div	1.00
41		50 jaar Suske & Wiske	1995	FDC	CuNi	8.00
42	medaille	G. W. Freiherr v. Leibniz (porselein, Meissen)	1996	FDC	pors	5.00
43	Nigeria	Republiek 1 naira - Herbert Macaulay	2006	FDC	bi-met	1.00
44	set	Alderney 5 pond – 70 j. Battle of Britain	2010	FDC	CuNi	9.00
45		Alderney 5 pond – 50 j. Mini Cooper	2009	FDC	CuNi	10.00
46		1 crown Huwelijk Charles & Diana		FDC	CuNi	2.00
47		euro ontwerpen Slovenië	2003	FDC	div	10.00
48	set	muntset Nederland 1982 + 1985		FDC	div	4.00

nr	item	beschrijving		kwal	mat	inzet
49	set	Muntbrief Ierland met 5 pence 1976	1978	FDC	CuNi	1.00
50	divers	lot van 6 boeken, waarvan 4 over Byzantijnse numismatiek		div	papier	4.00
51		A. De Witte – Hist. Du Brabant (3 delen, leder ingebonden)		ZF	papier	80.00
52		tijdschrift Muntinfo : alle nrs 1-58		ZF	papier	2.50
53		MünzenRevue (11 ex.), Jaargang 42	2010	ZF	papier	2.50
54	biljetten	Herentals noodbiljet 50 centimes	1915	F	papier	5.00
55		België 1 francs “1919”	07-06-1922	ZF+	papier	2.50
56		België 500 francs “1887”	24-11-1941	ZF	papier	2.50
57		Burundi 10 francs	01-06-1981	FDC	papier	1.00
58		Burundi 100 francs	01-08-2001	FDC	papier	1.00
59		Burundi 5 francs	15-01-1960	ZF	papier	65.00
60		China 10 yuan	1940	ZF	papier	1.00
61		Congo 1.000 francs	01-08-1964	ZF+	papier	50.00
62		Cuba 3 pesos	2004	F	papier	1.00
63	biljetten	Israël 50 shekel	1978	FDC	papier	1.00

59

61

nr	item	beschrijving			kwal	mat	inzet
64	biljetten	Kenya	10 shilinghi + 200 shilinghi	29-01-1992	F	papier	1.50
65		Mongolië	10 tögrög	2011	FDC	papier	1.00
66		Nepal	10 rupees	2010	FDC	papier	1.00
67		Nicaragua	10 cordobaz	12-09-2007	FDC	papier	1.50
68		Polen	100 zlotych	1988	F	papier	1.00
69		Rusland	5 roebel	1909	ZF	papier	1.00
70		Spanje	100 pesetas	17-11-1970	ZF	papier	1.00
71		Sri Lanka	20 rupees	01-01-2010	FDC	papier	1.00
72		Suriname	10 gulden	01-01-2000	FDC	papier	1.00
73		Zaire	lot van 12 biljetten		div	papier	5.00
74		Zambia	100 kwacha	2006	FDC	papier	1.00
75	biljetten	wereld	lot van 8 biljetten		div	papier	10.00

64

75

div = divers
Ag = zilver

F = fraai
AE = brons-koper

ZF = zeer fraai
Fe = ijzer

Pr = prachtig
Cu = koper

FDC = fleur de coin
Ni = nikkel

UNC = uncirculated
Al = aluminium
Sn = tin

3e Numismatica-clubfeest in De Boskantien, zondag 11 mei 2014.

Numismatica Herentals nodigt al haar leden en hun familie en sympathisanten uit op het jaarlijkse clubfeest dat doorgaat in De Boskantien (Wijngaard 26), onmiddellijk volgend op de clubactiviteit van 11 mei. We gaan dit jaar de Spaanse toer op met sangria/cava, een grote pan paella, aangevuld met een Spaans buffet en een keuze uit een resem dessertjes, dit alles twv. 25

€ pp. Vanaf 12.30u verwelkomen we er u met het aperitief. De deelnameprijs voor Numismatica-leden bedraagt 10 €, niet-leden betalen 15 €. Inschrijven kan nog tot uiterlijk 4 mei, via een overschrijving op de clubrekening, tezamen met een mailtje naar rudy.dillen@telenet.be.

Tevens organiseren we ook weer het clubkampioenschap tapschieten in het gebruikelijke sfeertje van lekker eten en gezellig samenzijn. De winnaar ontvangt de zilveren penning *Tapschieten-2014*, de wisseltrofee en mag zich gedurende 1 jaar de beste Numismatica-tapschieter ter wereld noemen ... Elke deelnemer ontvangt na afloop als souvenir de tapschiet-penning-2014 in alpaca.

Gelieve bij inschrijving voor het clubfeest te laten weten of je al/niet deelneemt aan het tapschieten.

We hopen u weer talrijk te mogen ontvangen op dit gezellig clubfeest.

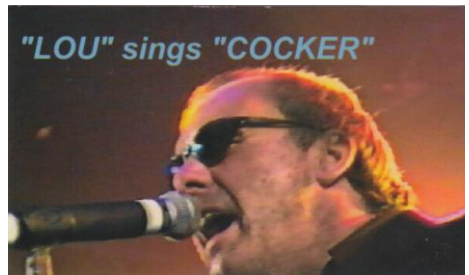

Op het menu :

Aperitief : cava of sangria, een Spaanse tomatensoep, Paella gebakken in een reuzenpan met een specerijenmix van het huis, een uitgebreid Spaans specialiteitenbuffet gevolgd door een dessertenbuffet. De dranken zijn niet in de prijs inbegrepen.

Geweldige act !!

Deze keer presenteren we u een special-act: *Lou sings Cocker*, de beste Belgische Joe Cocker- imitator, brengt u de 'Best of ...' van deze alom geprezen internationale rocker met de whiskeystem. U komt toch ook ... ?

Muntontwerpwedstrijd **Nieuw muntstuk van 20 frank Leopold III**

Naar aanleiding van het dodelijk ongeval van koning Albert op 17 februari 1934 diende de bestaande beeldenaar van de overleden vorst op de pas het jaar voordien in omloop gebrachte zilverstukken van 20 frank te worden vervangen door die van zijn zoon, Koning Leopold III.

Op 1 maart 1934 stelde Muntdirecteur Hector Verhaeghe, de Minister van Financiën voor de keuze om ofwel Godefroid Devreese, auteur van de beeldenaar van koning Albert, een nieuw model te laten vervaardigen of om een beroep te doen op alle Belgische kunstenaars om een beeldenaar van de nieuwe Vorst en een nieuwe keerzijde voor het zilverstuk van 20 frank te ontwerpen. De Minister verkoos reeds op 3 maart het tweede alternatief, zodat de meeste dagbladen op 15 maart een oproep tot deelneming aan deze ontwerpwedstrijd publiceerden.

In deze oproep werden de deelnemende kunstenaars verzocht voor 15 april 1934 een gipsmodel en een schets of een foto van dit ontwerp voor te leggen. Er werd een premie van 1.000 frank voor de vijf beste ontwerpen en een vergoeding van 10.000 frank voor de kunstenaar waarvan het model zou worden uitgevoerd, in het vooruitzicht gesteld.

**3e plaats :
Armand Bonnetain**

Ondanks felle protesten vanwege de beeldende kunstenaars betreffende de te korte uitvoeringstermijn namen toch 35 kunstenaars deel aan deze wedstrijd. In het archief van de Munt bevinden zich jammer genoeg niet alle afbeeldingen van de ontwerpen en er valt trouwens evenmin uit te maken of alle kandidaten daadwerkelijk een ontwerp indienden. De ontwerpen werden vervolgens tentoongesteld in het Museum van de Munt en daarom is het mogelijk dat sommige kunstenaars hun ontwerpen terug gevraagd hebben !

Van de hierna volgende kunstenaars kunnen we met zekerheid zeggen dat zij deelnamen aan deze wedstrijd : Georges Adelaere, Achiël Bentos, Auguste Bija, Armand Bonnetain, Jean Canneel, Marc Colmant, Eugène De Bremaecker, Pierre De Soete, Donatien De Zeine, Louis Dupont,

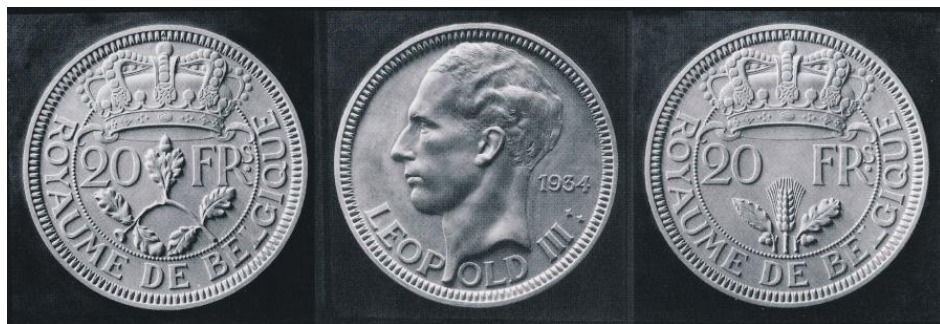
Aug. Guaisnet, P. Libert, Alfons Mauquoy, Herman Pick, J.B. Ponsard, Marcel Rau, Leon Sarteel, Pierre Theunis, Jules Van de Veegaete.

De ontwerpen van Alfons Mauquoy (1934), 2e plaats

Een jury, onder voorzitterschap van Burggraaf Alois Van de Vyvere, selecteerde op 27 april 1934 vier ontwerpen: deze van Alfons Mauquoy, Armand Bonnetain, Pierre Theunis en Marcel Rau. Deze kunstenaars werden dan in de gelegenheid gesteld hun ontwerpen uit te werken volgens de aanwijzingen van de jury en het Hof van de Koning.

Op 1 oktober 1934 kwam de wedstrijdjury nogmaals samen en koos bij deze gelegenheid unaniem voor het ontwerp van Marcel Rau, die wel zijn ontwerp diende aan te passen.

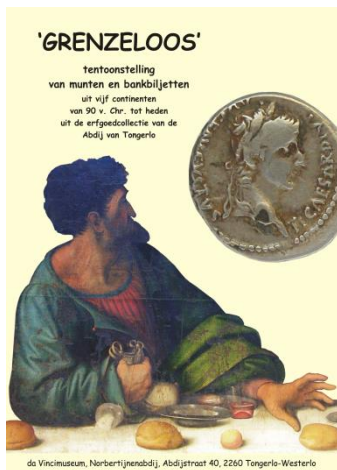

1e plaats : Marcel Rau

Buiten de eerder vooropgestelde premie van 1.000 frank, ontvingen Bonnetain en Theunis elk een bijkomende vergoeding van 1.000 frank, terwijl Mauquoy een bijkomende vergoeding van 2.500 frank ontving. Marcel Rau ontving in totaal het bedrag van 11.000 frank.

Op 24 december 1934 werden, in aanwezigheid van de Minister van Financiën, Camille Gutt, de eerste nieuwe stukken geslagen. Ze werden in omloop gebracht in toepassing van het K.B. van 20 december 1934.

Bron : Dossier Archief Koninklijke Munt van België, 601/16 en 679.

In het kader van Erfgoeddag 2014, en rond het thema '**Grenzeloos**', richt de abdij van Tongerlo een tentoonstelling in uit de eigen erfgoedcollectie. Deze abdijcollectie heeft zich gevormd uit wat in de loop der eeuwen de Norbertijnenbroeders vonden, kregen, bewaarden, verzamelden of erfden. Vanuit de missie of een verre reis werden munten en biljetten als souvenir meegebracht.

Da Vincimuseum, Abdijstraat 40, van 1 mei t/m 30 september, dagelijks van 14-17u. Info www.tongerlo.org, ivo.cleiren@tongerlo.org

Deze tentoonstelling kwam tot stand m.m.v. Numismatica Herentals-leden, met dank aan Leopold, Hendrik en Rudy.

Diestse Studiekring voor Numismatiek

organiseert een studiedag over zeldzame munten, penningen en bankbiljetten met een verhaal, gevolgd door een veiling

zaterdag 3 mei 2014 9.30-17u

zaal Elckerlyc - CC. Begijnhof Diest

diest44@hotmail.com www.muntmeester.be

4e Internationaal Numismatische Conferentie

ingericht door het Koninklijk Penningkabinet te Brussel

Urban versus rural contexts : differences of monetization from ancient Greece to the early middle Ages (coin finds, taxes and trade)

Het Penningkabinet, i.s.m. de Koninklijke Bibliotheek van België, organiseert elke 3 jaar een internationaal colloquium. Deze colloquia zijn gericht op het promoten van de muntslag vanuit een historische visie.

Op vrijdag 16 mei 2014 zullen 8 nationale en internationale sprekers hun onderzoek presenteren over het gebruik van geld en de monetaire-tiegraad op het platteland. Het colloquium zal doorgaan in The Royal Sky Room van de Koninklijke Bibliotheek, Keizerslaan 2, 1000 Brussel.

Deelname is gratis maar inschrijven verplicht : celine.benamar@kbr.be.

MAUQUOY®

De SPECIALIST in

gravure
stempels
naamplaten
huisnummers
medailles
displays
awards

...

www.mauquoy.com

Bezoek onze winkel
Vleminkveld 5
2000 Antwerpen
03/232 85 99

Industrieweg 12
2280 Grobbendonk
014/50 79 10
info@mauquoy.com

Bestel ook online op www.mauquoy-shop.com

Kempisch noodgeld WOI : Beersse

Rudy Dillen

Door de Commission for Relief in Belgium, een Amerikaanse hulpactie o.l.v. Herbert Hoover, werden heel wat hulpgoederen gestuurd richting 'Little Brave Belgium'. Het Nationaal Hulp- en Voedingskomiteit zorgde met zijn piramidale structuur dat deze hulpgoederen werden verdeeld over het ganse land. Plaatselijke komiteiten zorgden dan weer voor een rechtvaardige verdeling en lokaal noodgeld werd aangemaakt.

Deze reeks *Kempisch noodgeld WOI* presenteert u een aantal artikelen waarop u kunt reageren met aanvullingen en eventuele verbeteringen.

Bij de oprichting in 1915 werd het lokale Komiteit van Beerse als volgt genotuleerd : Ed. Wouters, burgemeester, voorzitter, E.H. Snels, pastoor, Van den Eynde, onderpastoor, Soontjens, *schrijver*-schatbewaarder, August Dufraing, Pol Van Eyen en Jan Mercelis, Armmeeester.

Het komiteit installeerde zijn bureau en magazijnen in de woning van Karel Van Neyen op het Kerkplein. Het huis was in 1905 aan de gemeente verkocht voor de uitbreiding van het Kerkplein en stond leeg.

Een reeks noodbons, zonder datum, met verschillende waarden (1c-2c-5c-10c-25c-50c-1fr) en kleuren, met afmetingen : 52 x 71 mm, bevindt zich in het Turnhouts Stadsarchief.

Vz : **Hulp- Voedingskomiteit BEERSSE** - Goed voor (waarde) enkel geldig in het gemeentemagazijn. De Voorzitter, De keerzijde is blanco.

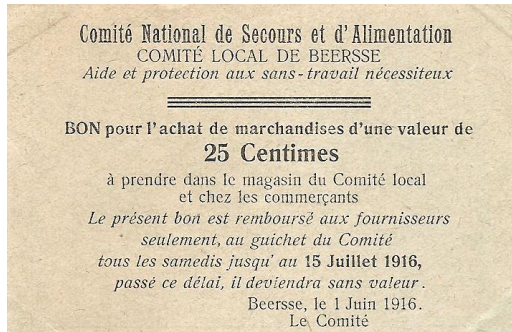
Een andere reeks biljetten behoort tot *de collectie Karel Van Nyen* en ligt in het Documentatiecentrum 'De Vlierbes' te Beerse. Het Plaatselijke Komiteit bracht zowel voor Hulp-A als voor Hulp-C elke maand nieuwe noodbons uit van 3 verschillende waarden : 25- en 50 centiemen en 1 frank, afmetingen: 51 x 77 mm. De bons waren telkens geldig tot de 15e van de volgende maand. Op de keerzijde staat telkens min-of-meer de Franse vertaling van de voorzijdetekst.

Voorzijde : Nationaal Hulp- en Voedingskomiteit - Plaatselijk Komiteit te Beersse - Onderstand aan behoeftigen en werklozen - C (geen volgnummer ingevuld) - Goed voor aankoop van waren ter waarde van .... te halen in het plaatselijk komiteit en bij handelaars. Deze bon wordt alleen aan leveranciers terugbetaald alle Zaterdagen op het komiteit tot ... (datum) na dien datum wordt hij waardeloos.

Namens het komiteit : Beersse, den ... (datum)

De Voorzitter, P. Van Nyen. De Schatbewaarder, Th. Seuntjens.

Keerzijde : Comité National de Secours et d'Alimentation - COMITÉ LOCAL DE BEERSSE - Aide et protection aux sans-travail nécessiteux. BON pour l'achat de marchandises d'une valeur de **25 Centimes** à prendre dans le magasin du Comité local et chez les commerçants. Le présent bon est remboursé aux fournisseurs seulement, au guichet du Comité tous les Samedis jusqu'au **15 Juillet 1916**, passé ce délai, il deviendra sans valeur. Beersse, le 1 Juin 1916. Le Comité.

Edward Wouters (1865-1952) Geboortig van Mol kwam hij in Beerse aan als 'brugdraaier' van Brug 6 maar groeide uit tot de grootste steenbakker die Beerse ooit gekend heeft. In 1900 richtte hij zijn eerste steenoven op en als één van de eersten rustte hij deze uit met elektrische drijfkracht, en er zouden er nog vele volgen. In 1912 werd hij burgemeester en stond zo tijdens WO1 op de eerste rij. Hij vluchtte aanvankelijk naar Nederland, maar toen zijn zoon Arthur werd gemobiliseerd reisde hij via Vlissingen en Folkstone door tot achter de

frontlinie om zijn zoon te zoeken en te vinden. Hij keerde, via omgekeerde weg, terug naar Beerse en nam zijn ambt van burgemeester gewoon terug op. Gedurende zijn afwezigheid had mevrouw Wouters bezoek gekregen van een 'peloton Ulanen', die de burgemeester moesten hebben, maar ... die was op reis om 'stenen te verkopen'. Burgemeester Wouters hielp zijn medeburgers waar hij kon, was (de eerste) voorzitter van het plaatselijke hulpkomiteit en een graag geziene burgervader.

Bron : Edward Wouters, steenbakker en burgemeester, door Jos Geerts. Heemkring De Vlierbes, Jaarboek 1983.

Een andere reeks bons met 3 verschillende waarden (25c, 50c en 1 fr), met een Nederlandse tekst op de keerzijde, bevindt zich eveneens in het Stadsarchief van Turnhout. Ze zijn alle gedateerd en waren anderhalve maand geldig. Deze papieren ticketten (53 x 90 mm), uitgegeven door het NHVK, bestaan in 2 verschillende kleuren : roze en blauw.

Voorzijde : **Nationaal Hulp- en Voedingskomiteit - PLAATSELIJK KOMITEIT TE BEERSSE - Onderstand aan behoeftigen en werkloozen**

A (geen volgnummer ingevuld)

GOED voor aankoop van waren ter waarde van (**waarde**) te halen in het plaatselijk komiteit en bij handelaars.

Keerzijde : Deze bon wordt terug betaald alleen aan de leveranciers ten bureele van het komiteit **op 15 April 1916**, na dien datum wordt hij waardeloos. Beersse, den 1 Maart 1916. Het Komiteit.

Louis Snels werd geboren in Wortel 1858. In 1903 werd hij als nieuwe pastoor, met een feeststoet, in Beerse ingehaald om de pas overleden Adriaan Bisschops te vervangen. Pastoor Snels ontpopte zich als een doordrijver en lag menigmaal met allerlei instanties overhoop. De harde standpunten die hij innam om de belangen van zijn parochie te behartigen was men van een parochieherder niet gewoon. Ook tijdens WOI toonde hij wel eens zijn koppige aard. In 1918 verbood de Duitse commandant om de sacramentsprocessie te laten uitgaan, tenzij men toelating vroeg bij de 'Kreis'. De pastoor weigerde dit en liet de processie uitgaan op het kerkhof achter de kerk. Snels maakte deel uit van het Komiteit van bij de oprichting in 1915. Bron : uittreksel uit 'Honderd jaar nieuwe Lambertuskerk', door Leo Dignef, in De Vlierbes, Jaarboek 2009.

Dit blauw ticket met zwarte opdruk (82 x 116mm) van Hulp-A, heeft een datum van 1 februari 1916 en ligt in het Stadsarchief van Turnhout.

Voorzijde : **Nationaal Hulp- en Voedingskomiteit. - PLAATSELIJK KOMITEIT TE BEERSSE** - Onderstand aan behoeftigen en werkloozen.

A 286

GOED voor aankoop van waren ter waarde van **EEN FRANK** te halen in het plaatselijk komiteit en bij handelaars. Deze bon wordt terug betaald alleen aan de leveranciers ten bureele van het komiteit op **15 Maart 1916**, na dien datum wordt hij waardeloos.

Beersse, den 1 Februari 1916. Het Komiteit. De keerzijde is blanco.

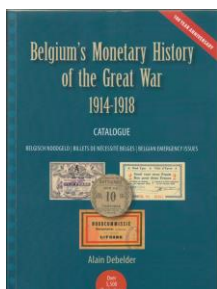

Voorzitter **Paul Van Nyen** was de zoon van Florent, docter in de rechten, groothandelaar in tabak en provincieraadslid. Het gezin woonde in Antwerpen maar bracht de zomermaanden door in een herenhuis op het Kerkplein in Beerse. Paul Van Nyen vestigde zich nadien in Beerse in de 'Kapellenhoeve' aan de Kapelstraat en nam de tabakshandel van zijn vader over. Hij bleef ongehuwd en overleed er op 69-jarige leeftijd.

Soepbereiding in de 'mattenfabriek'. Aan de tafel: Margriet Somers, dochter van Dr. Somers, staande Mit Dierckx van de schoenhandel. Op de achtergrond Constantia Clymans met witte short. De soep wordt geroerd door Jos Horemans. Op het bord lezen we : 'Nationaal Comité voor Hulp en Voeding, Comité National de Secours et d'Alimentation. Comité Hispano-Néerlandais pour la protection du ravitaillement'.

Dank! Bart Sas, Stadsarchief Turnhout -Leo Dignef, De Vlierbes Beerse

Zopas verschenen !!

Belgium's Monetary History of the Great War 1914-1918

door Alain Debelder

catalogus van Belgisch Noodgeld (2014)

info: debelder.a@telenet.be

Numismatische agenda

mei 2014

do 1	48e Internationale Beurs-Numismatica Leuven EGMP Brabantal - Brabantlaan 1, 3001 Leuven	9 - 15u
vr 2	NK Berthout- St-Catharina, Markt 28, St-Katelijne-Waver	19-22.30u
za 3	EGMP Dendermonde -t'Klokske -Pijndersln 90, Denderm AEN Soignies - Art&Culture, Rue d/l Régence, Soignies Dietse Studiekring - CC. Elckerlyczaal, Begijnhof, Diest N.K. Hasselt - C.C. Vergaderzaal 1 - Kunstlaan 5, Hasselt Gent West MC – Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent EVB - Paon Royal - Rue Vieux Marché Grains 6, Brussel	12-17 u 14.30-16 u 9.30-17u 13-17 u 13.30-17 u 8-11 u
zo 4	EGMP Leuven - Palais de Buc's, JP Minckelersstraat 130 EGMP ZW-VI – Kartouchke – Ingelmunsterstr. 8, Izegem AEN Couvin – Lycée Royal – rue Gouttier 11, Couvin AEN Saint-Georges – Rue Reine Astrid 69, St-Georges N. Edelweissje - St-Katarina - N. Cleymanslaan 1, Hasselt Coll. Sonégiens - École, Rue Général Henri 27B, Soignies	9-12 u 8.30-12 u 9-12 u 8-12 u 8-12 u 8.30-12 u
di 6	AEN Brussel -Bowlmaster, A.Van Zandestr 45, 1080 Bru	vanaf 18u
za 10	EGMP Gent - Heilig Hart, H. Hartplein, Gent-St-Amands AEN Nijvel -C. St-Gertrude - Faubourg de Mons 1, Nijvel AEN Verviers–École St-fiacre, Rue du Husquet 26, Dison Gent West MC – Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent EVB - Paon Royal - Rue Vieux Marché Grains 6, Brussel	13.30-16 u vanaf 14 u 8 - 12 u 13.30-17 u 8 - 11 u
zo 11	EGMP Herentals – zaal St-Anthonius,Kapucijnenstr 7 ,Herentals gevolgd door 'Spaans' ledenfeest in De Boskantien AEN Vielsalm – salle du Quartier de la gare, Vielsalm St-Truiden - Oud Atheneum - Zoutstraat, 3800 St-Truiden	8.30 - 12 u 12.30-18u 9 - 12 u 7.30 - 12 u
ma 12	EGMP Brugge – C.M. - Moerkerksestwg. 118, B-St-Kruis	vanaf 19 u
di 13	N.K. Zeeland - Dauwendaele - Vrijlandstr 59, Middelburg	18.30-21 u
wo 14	N.K. Brabant -Bar le Duc, Korenbrugstr, s-Hertogenbosch	20-21.30 u
za 17	EGMP Antverpia - Ruggehof, Frans Van Dijckstr, Deurne Gent West MC – Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent EVB - Paon Royal - Rue Vieux Marché Grains 6, Brussel	12.30-16 u 13.30-17 u 8-11 u

zo 18	EGMP Alost - SC. Immerzeel - R. Novarumlaan 4, Aalst EGMP ZW-Vlaand - Willem Tell - Brugsestr. 20, Kortrijk Numismatica Wetthra - CC De Poort, Markt 27, Wetteren Go Collections - Centre Culturel - Rue Haute 1, Gosselies 47e Internationale Ruilbeurs - C.N. Luik AEN College St-Servais - 104 Rue St-Gilles, 4000 Luik	9-12.30u 13-16 u 9-12.30 u 8.30-12 u 8.30-15u
di 20	N.K. Limburg - 't Pruuske, Hoogbrugstraat 9, Maastricht	van 19.30u
za 24	EGMP Gent - Heilig Hart, H. Hartplein, Gent-St-Amands Gent West MC – Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent Achter Olmen - T.I. St-Jansberg - Weerterstwg., Maaseik EVB - Paon Royal - Rue Vieux Marché Grains 6, Brussel	13.30-16 u 13.30-17 u 13-16 u 8-11 u
zo 25	EGMP Tienen - 't Hoekske - Oude Leuvensestr 93, Tienen AEN La Louvière – M. du Peuple de Houdeng-Aimeries	9-12 u 8.30-12 u
do 29	37e Intern. Numism. Dag - N.K. Dendermonde EGMP Koninklijk Atheneum - Zuidlaan 3, 9200 Dendermonde	8-14.30u
za 31	Gent West MC – Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent EVB - Paon Royal - Rue Vieux Marché Grains 6, Brussel Algemene Vergadering E.G.M.P. te Herentals reservatie voor het diner is noodzakelijk !	13.30-17 u 8-11 u vanaf 9.30u

Altijd-Prijs-Tombola 10e COIN EVENT nog af te halen tot 11 mei !

LOT	prijs	LOT	prijs	LOT	prijs	LOT	prijs	LOT	prijs
011	325	071	248	121	507	403	260	531	19
029	593	072	343	122	223	408	297	533	274
061	374	073	194	123	321	421	160	537	131
062	330	074	217	124	579	431	225	538	142
063	162	075	49	125	572	432	78	539	204
064	322	110	198	143	397	433	181	540	454
065	484	115	143	144	28	434	107	541	421
066	14	116	428	145	389	442	326	556	145
067	147	117	361	163	33	459	166	577	441
068	517	118	27	175	471	472	95	589	498
069	313	119	412	223	157	497	465	590	464
070	219	120	77	313	151	498	249		

Numismatica Herentals dankt u voor uw steun !

donderdag 1 mei 2014

9-15u

*Internationale
Numismatische
Ruilbeurs*

Brabantthal - Brabantlaan 1, 3001 Leuven

georges.vanherck@live.be

zaterdag 3 mei 2014

9.30-16.30u

Diestse Studiekring voor Numismatiek

Studiedag over zeldzame munten met een verhaal

Elckerlyczaal - CC Begijnhof, Diest

www.muntmeester.be

diest44@hotmail.com

zaterdag 10 mei 2014

Filanumis - Houten

9.30-16u

Expo - Meidoornkade 24, NL - Houten

www.wbevenementen.eu

zondag 18 mei 2014

8.30-15u

47e Grote Muntenbeurs

Cercle Numismatique Liegeois AEN

Collège St-Servais - rue St-Gilles 104, 4000 Luik

Jacques Bertrand

0498-420913

21-24 mei 2014

MPO-Voorjaarsveiling

Munten-penningen-bankpapier-onderscheidingen

www.mpo.nl

info@mpo.nl

donderdag 29 mei

8-14.30u

37e Internationale Numismatische Dag

N.K. Dendermonde EGMP

Koninklijk Atheneum - Zuidlaan 3, Dendermonde

ingang Geldroplaan

ruime parking

Georges Van Biesen

052-216182

Willem van Alsenoy

Numismaat

Postbus 333 2000 Antwerpen

0495-511016

willem@vanalsenoy.com

www.vanalsenoy.com

**Wij kopen al uw edelmetalen, munten, oud goud ,
gouden en zilveren lingots, juwelen, tafelzilver e.d. !!!**

Ook voor uw andere munten geven wij de betere prijs !!!

De expertise kan steeds bij ons in de winkel of bij u thuis gebeuren

Brumunt, Gistelse Steenweg 381, B-8200 Brugge 2, Belgie

**Tel: +32 50 71 85 06, Mobiel: +32 478 36 27 95, info@brumunt.be
openingsuren: Maandag, dinsdag, woensdag van 14.00 tot 18.00 uur**

Donderdag, vrijdag en zaterdag van 10.00 tot 18.00 uur

Wij verkopen ook gouden en zilveren munten en lingots,

Alle euro-, Belgische- en wereldmunten

**Benodigheden voor elke verzamelaar, diverse catalogi,
mooie loten postzegels en zoveel meer.**

Gerda & Hugo DE BEUL / FILATIS2

WIJ BIEDEN ALLES VOOR DE VERZAMELAARS VAN MUNTEN EN
BANKBIJJETTEN - PRENTKAARTEN - TELECARDS - CATALOGI

Grote specialiteit benodigheden

Vraag onze bijzondere voorwaarden voor grote afname

e-mail: debeul@evonet.be

website: www.filatis2.com

Jean ELSEN & ses Fils n.v.

ONZE EXPERTEN SCHATTEN GRATIS UW VERZAMELING EN BETERE
MUNTEN DIE WORDEN INGELEVERD VOOR ONZE VEILINGEN.
DE CATALOGUS WORDT IN HEEL DE WERELD VERSTUURD.
OP ONVERKOCHTE LOTEN ZIJN ER GEEN KOSTEN.

VEILING 121

14 JUNI 2014

Kelten, Grieken, Romeinen,
Byzantijnse en Oosterse munten.
Middelleeuwse en moderne munten.
Penningen en jetsons.

Jean ELSEN & ses Fils n.v.
Tervurenlaan 65
B-1040 Brussel

Tel : +32-2-734.63.56
Fax : +32-2-735.77.78

info@elsen.eu
www.elsen.eu